

Hajdul Bronisław

Bronisław Hajdul ps. Wyrwa, s. Józefa i Katarzyny urodził się 15.07.1913 roku w Wilnie. Szkołę powszechną ukończył w Zyrmunach, uczył się też do Gimnazjum im. Karola Chodkiewicza w Lidzie. Czynną służbę wojskową odbył w 5 pp Leg. w Wilnie. Tam też ukończył pułkową szkołę podoficerską, awansowany na plutonowego.

W okresie przedwojennym pełnił funkcję referenta w Urzędzie Gminy Werenów pow. lidzkiego.

W sierpniu 1939 zmobilizowany, wcielony do wchodzącego w skład Armii Prusy 77 pp. W bitwie pod Piotrkowem Radomiem dostał się do niewoli niemieckiej. Więziony w obozach jenieckich w Białobrzegach, Radomiu, Skarżyku Kamiennej skąd uratował się ucieczką.

W listopadzie 1939 podczas próby przedostania się przez linię demarkacyjną do strefy okupowanej przez Armię Czerwoną ujęty przez sowieckie straże graniczne. Szczęście jednak raz jeszcze dopisało - uciekł z transportu. Wrócił do Nowopola pod Werenowem gdzie zamieszkiwała żona Maria.

Niomal z chodu włącza się do powstającej do walki z okupantem tajnej, jeszcze bez nazwy, organizacji wojskowej zapoczątkowanej przez miejscowego osadnika wojskowego kpt. Kacmajora i współdziałających z nim: właścicielem ziemskim senatorem RP Malskim, studentem USB Leopoldem Piaseckim i miejscowym nauczycielem Szczebiotem.

Pierwszoplanowym celem organizacji było wystawienie możliwie najliczniejszej uzbrojonej grupy do walki partyzanckiej i przekazanie jej pod komendę rotmistrza Dąbrowskiego w Puszczy ~~Budwiszkiej~~ Nalibockiej.

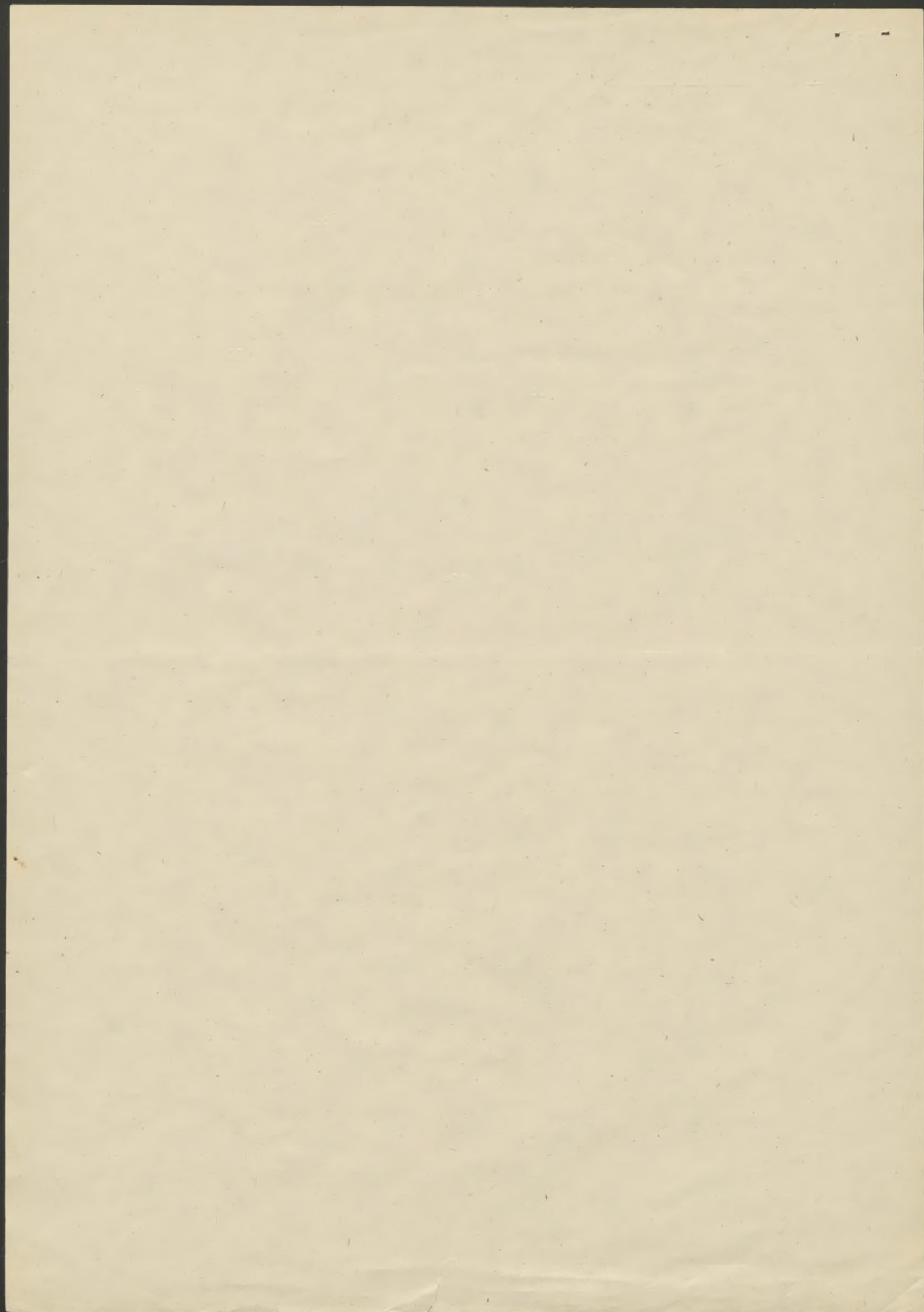
Tego zadania jako najlepiej obeznanym z ludnością terenu podjął się Hajdul. Bez trudu i dość szybko pozyskał zdecydowanych na czyn zbrojny ponad pięćdziesiąt osób jednak zamiaru przekazania ich do miejsca skupienia nie udało się zrealizować.

Na początku roku 1940 NKWD aresztował ukrywającego się pod ocymskim nazwiskiem Hajdula. Z oskarżenia o niedopełnienie obowiązku rejestracji został skazany na 5 lat pozbawienia wolności i osadzony w łagrze w Jarcewie.

Wkrótce organizacja Kacmajora została rozpracowana przez NKWD, nastąpiły masowe aresztowania, sądy, egzekucje. Z grupy werenowskiej aresztowano około stu osób, z których już w pierwszej serii wyroków trzynastu skazano na karę śmierci i rozstrzelano.

Rozszyfrowano też więzionego w łagrze Hajdula. Został przewieziony do więzienia w Baranowiczach, dołączony do przebywających pod śledstwem kilkunastu członków werenowskiej grupy konspiratorów.

Wybuch wojny niemiecko-sowieckiej w czerwcu 1941 okazał się zbawczym dla więzionych - po ucieczce NKWD odzyskali wolność. Jednak dla Hajdula błogostan wolności zamienił się w smutek po deportowanych do Kazachstanu żonie Marii i nowonarodzonym synu.

Po powrocie w rodzinne strony ponownie i pełnym oddaniem włączył się do odbudowy rozbitej przez NKWD Służby Zwycięstwu Polski. Zorganizował na terenie gminy Werenów trzy szkieletowe plutony ZWZ-AK z których została utworzona 1. kompania V bat. 77pp AK, której został szefem.

Po tzw kryzysie lipcowym AK w 1944 aresztowany w Wilnie i do końca roku 1948 przetrzymywany w łagrach na terenie Rosji.

W grudniu 1948 powrócił do Kraju, osiadł w Sośnie k/Bydgoszczy. Tam zmarł 22 września 1985 i pochowany na miejscowym cmentarzu. Pozostawił córkę i dwóch synów.

Odznaczony Krzyżem Armii Krajowej, Medalem Wojska, awansowany na starszego sierżanta.

Wiktor Noskowski
Wiktor Noskowski
b. podkomendny

